

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ustawy z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) dla obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt dla których ochrony utworzono obszar Natura 2000.

Decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE z 12 grudnia 2008r. ostoja Suchy Młyn została zatwierdzona , jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych opracowanym w maju 2001r. (zaktualizowanym w lutym 2008r.) obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Suchy Młyn PLH240016 został wyznaczony dla ochrony

- siedlisk nieleśnych:
 - **6510** Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
 - **7140** Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)
- siedlisk leśnych:
 - ***91D0** Bory i lasy bagienne
 - ***91E0** Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)
- gatunków roślin i zwierząt :
 - **1758** jęczyczka syberyjska(*Ligularia sibirica*),
 - **1163** głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*),
 - **1096** minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*),
 - **1355** wydra (*Lutra lutra*)

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Suchy Młyn PLH240016 został sporządzony zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie sporządzania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Ponieważ w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Suchy Młyn PLH240016 nie ma krajowej formy ochrony przyrody (parku krajobrazowego, rezerwatu przyrody) nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części. Przedmiotowa ostoja położona jest częściowo w granicach administracyjnych Nadleśnictwa Koniecpol, które realizuje gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu na lata 2005 – 2014, który nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Nie ma zatem podstaw do zastosowania art. 28 ust 11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody i wyłączenia gruntów leśnych Skarbu Państwa z zakresu opracowania planu zadań ochronnych.

Plan zadań ochronnych będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, został przygotowany z uwzględnieniem zapisów Standardowego Formularza Danych dla przedmiotowego obszaru oraz wszystkich dostępnych danych i materiałów, a w szczególności opracowań:

- Waloryzacja przyrodnicza doliny rzeki Pilicy na odcinku od Szczekocin do granic województwa śląskiego, z wyłączeniem uregulowanego fragmentu w obrębie miejscowości Koniecpol (Przemyski A. i in., 2010);
- Opracowanie planu zadań ochronnych dla SOO Suchy Młyn położonego na terenie województwa śląskiego – część zoologiczna (Herczek A., 2010);
- Ekspertyza w zakresie określenia warunków zachowania lub poprawy właściwego stanu ochrony języczki syberyjskiej *Ligularia sibirica* na obszarze ostoi Natura 2000 „Suchy Młyn” (Przemyski A., 2010);
- Określenie zasobów populacji, identyfikacja zagrożeń oraz wskazane warunków ochrony i zakresu monitoringu języczki syberyjskiej *Ligularia sibirica* (L.) CASS. na stanowisku w Suchym Młynie (Nobis M. 2009);
- Wytyczne w zakresie zagospodarowania powierzchni łąkowej przewidzianej do reintrodukcji języczki syberyjskiej w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn oraz metody reintrodukcji (Parusel J. 2011).

Zapisy planu zadań ochronnych sformułowano z uwzględnieniem następujących ustaleń dotyczących stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt dokonanych na podstawie dostępnych danych, w tym ekspertyz sporządzonych na potrzeby opracowania przedmiotowego dokumentu.

Potwierdzono występowanie w stanie kwalifikującym do uznania za przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000:

- siedliska nieleśne:
 - **6510** Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- gatunki:
 - **1163** głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*),
 - **1355** wydra (*Lutra Lutra*)

Jednocześnie wykazano, że w granicach przedmiotowego obszaru nie występują stanowiska:

- języczki syberyjskiej (*Ligularia sibirica*).
Według autora „Ekspertyzy w zakresie określenia warunków zachowania lub poprawy właściwego stanu ochrony języczki syberyjskiej *Ligularia sibirica* na obszarze ostoi Natura 2000 Suchy Młyn spośród 4 znanych dotychczas miejsc występowania populacji języczki syberyjskiej w okolicy Suchego Młyna do dziś przetrwała tylko jedno w oddz. 189b leśn. Siedliska. Na pozostałych stanowiskach języczka syberyjska nie została ponownie potwierdzona. Istniejące stanowisko położone jest tuż poza granicami obszaru Natura 2000 Suchy Młyn, a zatem nie może być przedmiotem ustaleń niniejszego aktu prawa miejscowego.

Ponadto na podstawie zgromadzonych danych nie można potwierdzić, że

- **1096** minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*),
oraz
- **7140** Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)
- ***91D0** Bory i lasy bagienne

- ***91E0** Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)

występują w granicach rozpatrywanego obszaru w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich kwalifikacji jako przedmiotów ochrony ostoi Suchy Młyn.

1096 minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*)

Dane dotyczące występowania minoga strumieniowego z końca lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku wskazują na występowanie tego gatunku w granicach obecnego obszaru Natura 2000 tj. między Szczekocinami a Konieczpolem. Natomiast badania przeprowadzone w latach 2003- 2005 nie potwierdzają jego występowania w granicach ostoi a jedynie na odcinku poniżej Konieczpola. Biologia minoga strumieniowego pozwala jednak przypuszczać, że istniejące na odcinku Pilicy w obrębie obszaru Natura 2000 Suchy Młyn warunki siedliskowe są odpowiednie dla tego gatunku, co potwierdzono w trakcie badań przeprowadzonych w 2010r. w ramach opracowania planu zadań ochronnych. Wskazuje na to również fakt stwierdzenia w obszarze, podczas badań przeprowadzonych w latach 2003-2005, populacji minoga ukraińskiego, którego wymagania są podobne, i który sympatrycznie z minogiem strumieniowym występuje w niższych odcinkach rzeki.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)

W wyniku badań przeprowadzonych w sezonie wegetacyjnym w 2010r. wykonanych na potrzeby opracowania pt. „Waloryzacji przyrodniczej doliny rzeki Pilicy na odcinku od Szczekocin do granic województwa śląskiego, z wyłączeniem uregulowanego fragmentu w obrębie miejscowości Konieczpol” nie potwierdzono występowania tego siedliska. Stwierdzono jedynie płaty ziołorośli, które mogły się wytworzyć w wyniku długotrwałego osuszania torfowiska. Dane te nie dają jednak podstaw do jednoznacznego potwierdzenia lub wykluczenia występowania tego siedliska w obszarze.

***91D0** Bory i lasy bagienne

W wyniku badań przeprowadzonych na potrzeby przygotowania „Waloryzacji przyrodniczej doliny rzeki Pilicy na odcinku od Szczekocin do granic województwa śląskiego, z wyłączeniem uregulowanego fragmentu w obrębie miejscowości Konieczpol” nie potwierdzono występowania tego siedliska w ostoi w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich kwalifikacji jako przedmiotów ochrony. Płaty prawdopodobnie zaliczone do borów i lasów bagienne, na etapie wyznaczania obszaru, faktycznie stanowią mozaikę borów bagiennych i podsuszonych olsów z brzoza (z przewagą tych pierwszych).

Istotną jest również przesłanka, że obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Suchy Młyn PLH240016 to ostoja bardzo mocno związana z wąskim systemem doliny rzecznej (z wylewami). Tu poziom wód jest zależny od stanu wód w Pilicy. Nie są to miejsca do tworzenia się siedliska bory i lasy bagienne. Bory bagienne kształtują się bądź na odległych od koryta skrzydłach dolin lub na terenie ukształtowanym polodowcowo.

Dane zebrane w toku opracowywania projektu zarządzenia, stanowiącego przedmiot niniejszego uzasadnienia nie dają jednak podstaw do jednoznacznego potwierdzenia lub wykluczenia występowania tego siedliska w obszarze.

***91E0** Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)

W toku opracowywania planu zadań ochronnych dla ostoi Suchy Młyn nie potwierdzono również występowania płatów łągów w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich kwalifikacji jako przedmiotów ochrony. Na podstawie zgromadzonych danych nie można

jednak w sposób nie budzący wątpliwości ustalić, czy uwzględnienie tego siedliska w Standardowym Formularzu Danych jest wynikiem tzw. pierwotnego błędu naukowego, czy też siedlisko to uległo przekształceniu, a jeżeli tak to z jakich przyczyn.

Mając na względzie ww. uwarunkowania formalne i merytoryczne w planie zadań ochronnych określono:

1. Zagrożenia dla przedmiotów ochrony, przy czym:

- 1) dla siedlisk i gatunków, których występowanie w obszarze potwierdzono, zagrożenia identyfikowano na podstawie faktycznego stanu siedlisk, w tym w szczególności kierunków i tempa sukcesji stwierdzonej na siedlisku, a także obecnych tendencji w użytkowaniu gruntów.

Dla siedliska niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) głównym istniejącym czynnikiem powodującym zagrożenie zmniejszenia się powierzchni siedliska oraz zmiany składu gatunkowego jest porzucenie tradycyjnych metod łąkarsko-pasterskich. Tendencja do odchodzenia od tradycyjnych metod gospodarowania w dolinie rzeki Pilicy powoduje zagrożenia typowe dla naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych. W zbiorowiskach łąkowych, z natury niezbyt trwałych uzależnionych od regularnego użytkowania runi, szybko rozpoczyna się proces sukcesji, który doprowadza do wykształcenia się zbiorowiska potencjalnego, jakim w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego jest las. Przekształcenia te prowadzą także do zubożenia składu florystycznego z powodu zaniku wielu światłolubnych gatunków. Zaniechanie użytkowania powoduje szereg procesów wpływających na wzrost i rozwój roślin. Nieusunięcie biomasy, przy stałym dopływie związków biogennych, powoduje zwiększanie się troficzności siedliska. W wypadku większości zbiorowisk łąkowych pozostawiona biomasa nie ulega rozkładowi do następnego okresu wegetacji. Gruba warstwa nierozłożonego „wojłoku” utrudnia wiosną wzrost wielu drobnym światłolubnym gatunkom, a także kiełkowanie nasion. Zalegająca na powierzchni gleby biomasa zmienia stosunki wilgotnościowe i termiczne. Zwiększa to wilgotność gleby i opóźnia jej nagrzewanie. W takich warunkach zaczynają zazwyczaj dominować wysokie byliny rozmnażające się wegetatywnie, zwykle o większych wymaganiach pokarmowych. W następnym etapie pojawiają się siewki drzew i krzewów prowadząc do całkowitego przekształcenia siedliska. Natomiast głównym potencjalnym zagrożeniem jest zmiana parametrów wilgotnościowych siedliska w wyniku zakłócenia naturalnej dynamiki stosunków wodnych w dolinie rzeki.

Bytowanie głowacza (stwierdzonego na podstawie badań wykonanych w latach 2003-2005) jest z kolei ściśle uzależnione od stanu jakości wody (zagrożenie istniejące) oraz zakłócenia naturalnych procesów morfologii doliny rzeki Pilicy i jej dopływów (zagrożenie potencjalne). Jako zagrożenie potencjalne zidentyfikowano jednak niewystarczającą wiedzę na temat aktualnego stanu zachowania jego populacji.

Populacja wydry na omawianym terenie jest obecnie stabilna i niezagrożona jako zagrożenie potencjalne zidentyfikowano jednak niewystarczającą wiedzę na temat aktualnego stanu zachowania jej populacji (zał 3 do Zarządzenia).

- 2) dla gatunków i siedlisk, których w obszarze nie potwierdzono bądź nie potwierdzono w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich kwalifikacji jako przedmiotów ochrony, nie zidentyfikowano zagrożeń ze względu na niewystarczający stopień rozpoznania.

W odniesieniu do torfowisk przejściowych i trzęsawisk (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), borów i lasów bagiennych, łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*,

Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe wskazano, że w celu identyfikacji ewentualnych zagrożeń i ewentualnie wypracowania strategii ich ochrony niezbędne jest uzupełnienie stanu wiedzy - weryfikacja występowania siedliska w obszarze oraz rozpoznanie fatycznego stanu ochrony siedliska w obszarze tj. wyjaśnienie ewentualnych przyczyn oraz czasu zaniku, a także określanie możliwości i zasadności jego odtworzenia lub w przypadku potwierdzenia występowania ewentualna ocena parametrów stanu ochrony (dot. torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)); określenie fatycznego stanu ochrony siedliska w obszarze tj. jednoznaczna ocena parametrów stanu ochrony oraz ewentualnych przyczyn i czasu jego przekształcenia, a także zasadności określania zabiegów ochronnych (dot. łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*)) olsy źródliskowe oraz bory i lasy bagienne).

Formułując zapisy dot. identyfikacji zagrożeń dla minoga strumieniowego podano zagrożenia jedynie dla siedliska gatunku.

Jako zagrożenie dla możliwości odtworzenia języczki syberyjskiej na historycznym stanowisku, w granicach obszaru, zidentyfikowano zanik puli genowej tego gatunku w rejonie Suchego Młyna, a także ograniczenie możliwości właściwej ochrony w związku z położeniem istniejącego stanowiska poza granicami obszaru. Potencjalnym zagrożeniem jest również brak możliwości spontanicznego rozprzestrzeniania się gatunku ze względu na proces zaniku jego potencjalnych siedlisk w wyniku zmiany sposobu użytkowania gruntów lub osuszania.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań.

2. Cele działań ochronnych.

- 1) dla gatunków i siedlisk, których występowanie w obszarze potwierdzono, cele działań ochronnych określono mając na względzie potrzebę, co najmniej utrzymania siedliska i gatunku w obszarze lub poprawy ich stanu ochrony

W odniesieniu do siedlisk nieleśnych wskazano minimalną powierzchnię siedliska jaką należy utrzymać doprowadzić do właściwego stanu. Wyniki prac nad pzo dają podstawy do przyjęcia, że powierzchnia wskazana w zarządzeniu jako minimalna powierzchnia siedliska daje gwarancję trwałego utrzymanie siedliska w obszarze.

W odniesieniu do głowacza białopłetwego ze względu na fakt, iż informacje o stanie populacji pochodzą z okresu badawczego 2003-2005 oraz wydry gdzie brak jakichkolwiek danych literaturowych jako cel działań wskazano również ustalenie ich rzeczywistego stanu ochrony w obszarze;

- 2) dla gatunków i siedlisk, których w obszarze nie potwierdzono bądź nie potwierdzono w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich kwalifikacji jako przedmiotów ochrony, ze względów opisanych w pkt. 1 pdpkt 2 niniejszego uzasadnienia, jako podstawowy cel działań wskazano ustalenie ich rzeczywistego stanu ochrony w obszarze bądź/i wyjaśnienie przyczyn oraz czasu zaniku bądź przekształcenia, a także określanie możliwości i zasadności odtworzenia.

W odniesieniu do języczki syberyjskiej za cel uznano podjęcie próby utrzymania populacji gatunku w ostoi Suchy Młyn poprzez odtworzenie stanowiska historycznego w granicach obszaru na łąkach przylegających do oddz. 189 leśn. Siedliska.

3. Działania ochronne, przy czym

- 1) w odniesieniu do niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) wzięto pod uwagę fakt, że siedlisko to ukształtowało się jako efekt tradycyjnych metod gospodarki rolnej a ich zanik jest skutkiem porzucenia użytkowania łąkarskiego gruntów.

Działania ochronne podzielono na obligatoryjne i fakultatywne. Jako działanie obligatoryjne uznano zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, stanowiących przedmioty ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych, a także ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych; a jako wykonawcę tych działań wskazano właścicieli gruntów. Działania fakultatywne ze względu na swój charakter mogą być realizowane w ramach korzystania z mechanizmów finansowych określonych we wspólnej polityce rolnej dlatego jako wykonawcę tych działań również wskazano właścicieli lub użytkowników gruntów. Zgodnie z zapisami projektu zarządzenia w przypadku braku zainteresowania ze strony właścicieli lub użytkowników gruntów zadania te może realizować Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach. Jako obszar wdrażania wskazano działki ewidencyjne, na których występują poszczególne płaty siedliska. Wybór miejsc realizacji działań będzie poprzedzony przeglądem terenowym w roku wykonywania prac w celu wytypowania powierzchni uwzględniających jego lokalne zróżnicowanie,

- 2) w odniesieniu do jęczyczki syberyjskiej (*Ligularia sibirica*), za priorytetowe uznano podjęcie próby utrzymania populacji jęczyczki syberyjskiej w ostoi Suchy Młyn poprzez odtworzenie stanowiska historycznego w granicach obszaru na łąkach przylegających do oddz. 189 leśn. Siedliska. W tym celu przewidziano wykaszanie i usuwanie pokosów na wybranych powierzchniach, które to zabiegi mogą uruchomić kiełkowanie gatunku z banku naturalnego zasobu nasion pozostających w glebie. W przypadku jeżeli zabiegi te nie przyniosą oczekiwanych efektów zaplanowano przeprowadzenie introdukcji na wybranych i przygotowanych powierzchniach. W związku z tym, że nie została opracowana dotąd metodyka wysiewu ww. gatunku, introdukcja będzie przeprowadzona zgodnie z wskazaniem wypracowanymi w trakcie opracowania planu zadań ochronnych. Wszelkie zmiany i reakcje siedliska w związku z przewidzianymi zabiegami będą na bieżąco obserwowane.

Jako działanie ochronne przewidziano także podjęcie czynności w kierunku zmiany zasięgu granic obszaru, poprzez włączenie oddziałów 189a i 189b leśn. Siedliska nadl. Koniecpol. W oddziale 189b znajduje się istniejące stanowisko jęczyczki syberyjskiej.

Wprowadzono także zapisy dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o tym gatunku-wskazano na konieczność przeprowadzenia badań genetycznych w celu identyfikacji populacji tożsamej genetycznie dla pobieranych nasion. Przeprowadzenie tych badań jest niezbędne ze względu na zagrożenie całkowitym zanikiem populacji lokalnej, w takiej sytuacji odtworzenie gatunku w ostoi mogłoby nastąpić tylko przy wykorzystaniu nasion pochodzących z innych stanowisk. Zaplanowane zabiegi ochronne za wyjątkiem koszenia niskiego i wysokiego w pierwszym etapie próby reintrodukcji jęczyczki syberyjskiej są czynnościami specyficznymi, skierowanymi na odtworzenie jęczyczki syberyjskiej. Nie są to działania rutynowe związane z dotychczas prowadzoną gospodarką rolną lub leśną, ich przeprowadzenie wymaga nadzoru Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, określone zostały zatem jako fakultatywne. Jako działanie obligatoryjne uznano natomiast zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, stanowiących przedmioty ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych, a także ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Jako obszar

- wdrażania wskazano działki ewidencyjne będące obszarem poszukiwań powierzchni do przeprowadzenia reintrodukcji. Przewidziano, że wybór miejsc realizacji działań będzie poprzedzony przeglądem terenowym w pierwszym roku obowiązywania planu;
- 3) w odniesieniu do populacji głowacza białopłetwego zaplanowano wykonanie badań określających aktualny stan populacji, a także siedliska oraz ocenę właściwości fizyko-chemicznych wody w ramach monitoring operacyjnego celowego pod kątem bytowania ryb w warunkach naturalnych zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonym przez WIOŚ w Katowicach jako działania w zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony;
 - 4) w odniesieniu do populacji wydry zaplanowano przeprowadzenie badań populacyjnych w celu określenia liczebności i struktury wiekowej populacji oraz warunków niezbędnych dla jej zachowania w obszarze w zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony;
 - 5) zakres czynności ochronnych przewidzianych w planie zadań ochronnych w stosunku do gatunków i siedlisk, których w obszarze nie potwierdzono bądź nie potwierdzono w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich kwalifikacji jako przedmiotów ochrony, wynika z przesłanek wskazanych w pkt 1 pdpkt 2 oraz pkt 2 pdpkt 2 niniejszego uzasadnienia. Działania te polegać będą na wykonaniu badań niezbędnych do uzupełnienia stanu wiedzy.
4. Zakres i metody prowadzenie monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów ochrony.
- 1) odnośnie do niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) monitoring realizacji działań ochronnych jest tożsamy z monitoringiem stanu siedliska. Zaplanowano działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych a zarazem stanu w postaci obserwacji zmian i reakcji siedliska na wprowadzone zabiegi pielęgnacyjno-ochronne w oparciu o analizę zdjęć fitosocjologicznych pod kątem wskaźników kardynalnych oraz ocenę powierzchni zajmowanej przez ten typ siedliska w obszarze. Zasady prowadzenia obserwacji oparto w dużej mierze na metodyce opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na potrzeby Państwowego Monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych. Monitoring zaplanowano wskazując do oceny jedynie wskaźniki kardynalne, częstotliwość wykonania dostosowując do potrzeb siedliska;
 - 2) odnośnie do jęczyczki syberyjskiej monitoring realizacji działań ochronnych zaplanowano w postaci obserwacji zmian i reakcji siedliska na wprowadzone zabiegi pielęgnacyjno-ochronne oraz wysiew natomiast monitoring stanu gatunku zaplanowano na powierzchni przewidzianej do reintrodukcji, od momentu pojawienia się na niej gatunku. Zabiegi w odniesieniu do istniejącego stanowiska jęczyczki syberyjskiej będą, w miarę możliwości, podejmowane w oparciu o przepisy regulujące zasady ochrony gatunkowej;
 - 3) w stosunku do gatunków i siedlisk, których w obszarze nie potwierdzono bądź nie potwierdzono w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich kwalifikacji jako przedmiotów ochrony oraz głowacza białopłetwego, wydry nie zaplanowano działań z zakresu monitoringu – ich ustalenie musi być bowiem poprzedzone rozpoznaniem faktycznego stanu ochrony poszczególnych gatunków i ich siedlisk.

Nie określono współrzędnych geograficznych stałych miejsc wykonywania badań monitoringowych odnośnie do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin wskazano natomiast działki ewidencyjne lub oddziały leśne, na których występują poszczególne płaty lub stanowiska. Przewidziano, że wybór miejsc lokalizacji zdjęć fitosocjologicznych będzie poprzedzony przeglądem terenowym w roku wykonywania

prac w celu wytypowania powierzchni najlepiej reprezentujących stan zachowania siedliska w obszarze, uwzględniających jego lokalne zróżnicowanie, ilustrujące przemiany jakim ono podlega (zał 5 do Zarządzenia).

5. Sformułowano wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Na podstawie analizy dokumentów planistycznych gmin:

- 1) Koniecpola tj :

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą nr 184/XXVII/2005 Rady Miejskiej w Koniecpolu z dnia 4 sierpnia 2005 r.
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą nr 185/XXIII/2000 Rady Miejskiej w Koniecpolu z dnia 26 listopada 2000 r.

- 2) Lelowa tj :

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą nr XLI/248/2010 Rady Gminy Lelów z dnia 08/04/2010

- 3) Szczekocin:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą nr 224/XXXV/2001 Rady Miasta i Gminy Szczekociny z dnia 20 września 2001 r.

w kontekście wpływu realizacji ich ustaleń na siedliska i gatunki podlegające ochronie sformułowano zalecenia/postulaty dotyczące ich zmiany.

Biorąc pod uwagę czynniki warunkujące utrzymanie stanu ochrony populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych związane z ustaleniami dokumentów planistycznych szczególną uwagę zwrócono na konieczność rozwiązania problemów gospodarki ściekowej (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą nr 185/XXIII/2000 Rady Miejskiej w Koniecpolu z dnia 26 listopada 2000 r. oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą nr 224/XXXV/2001 Rady Miasta i Gminy Szczekociny z dnia 20 września 2001r.). Zwrócono również uwagę na konieczność ujawnienia przebiegu granicy ostoi we wskazanych powyżej dokumentach planistycznych (zał 6 do Zarządzenia).

6. Odniesiono się do potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Suchy Młyn lub jego części.

W wyniku prac nad przedmiotowym planem zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru stwierdzono że nie jest konieczne sporządzenie planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn lub jego części. Podstawową przesłanką wyznaczenia ostoi Suchy Młyn była ochrona języczki syberyjskiej, w odniesieniu do której zaplanowano próbę reintrodukcji w celu wzmocnienia istniejącej populacji. Wymaga to stałej kontroli zastosowanych metod wysiewu, czy też sposobu przygotowania miejsc introdukcji, a w razie potrzeby ich weryfikacje. W zależności od efektów reintrodukcji przy tworzeniu kolejnego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 należałoby rozważyć sporządzenie planu ochrony dla tej części gdzie znajdują się nowe stanowiska języczki syberyjskiej. Wiedza zdobyta na potrzeby sporządzania obecnego planu zadań ochronnych była wystarczająca dla ustalenia zakresu działań w celu podjęcia próby reintrodukcji.

Ponadto w odniesieniu do gatunków zwierząt, z uwagi na fakt, iż ostatnie dane dotyczące stanu populacji w przypadku minogów i ryb pochodzą z okresu badawczego 2003-2005, a w przypadku wydry brak danych literaturowych, wskazano na

konieczność rozpoznania w okresie obowiązywania planu faktycznego stanu ochrony poszczególnych gatunków i ich siedliska w celu właściwego dostosowania ewentualnych działań z zakresu ochrony czynnej. Również w przypadku siedlisk przyrodniczych: torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), bory i lasy bagienne, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) wskazano na potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy w okresie obowiązywania planu.

Przebieg granic ostoi Suchy Młyn przedstawiono na załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o 844 punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie P UWG 1992 (zał 1 i 2 do Zarządzenia).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt prawny

Akt prawny oddziałuje na właścicieli i zarządców gruntów, mieszkańców gmin: Koniecpol, Szczekociny, Lelów, rolników, użytkowników rybackich na Pilicy.

Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Działania obligatoryjne i fakultatywne w odniesieniu do niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) oraz działania obligatoryjne w przypadku jęczminki syberyjskiej (*Ligularia sibirica*) realizowane będą przez właścicieli lub użytkowników gruntów i finansowane przy wykorzystaniu mechanizmów ekonomicznych wynikających z Wspólnej Polityki Rolnej. W przypadku braku zainteresowania władających gruntami rolnymi skorzystaniem z ww. możliwości finansowego wsparcia użytkowania rolnego ww. gruntów, działania fakultatywne będą organizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach a środki na ten cel pozyskiwane będą z funduszy celowych.

Ocena właściwości fizyko-chemicznych wody w ramach monitoringu operacyjnego celowego pod kątem bytowania ryb w warunkach naturalnych zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonym przez WIOŚ w Katowicach pokrywane będą z budżetu tej jednostki. Koszty realizacji pozostałych działań przewidzianych w planie także będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.

Konsultacje

Regionalna Dyрекcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewniła możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń planu zadań ochronnych – do prac nad planem zostali zaproszeni przedstawiciele gminy, starostw, rolników, leśników, gospodarujących wodami, Polskiego Związku Łowieckiego, Polskiego Związku Wędkarskiego, a także naukowcy i przedstawiciele ekologicznych organizacji pozarządowych. Przygotowując projekt zarządzenia wzięto także pod uwagę wnioski i uwagi zgłoszone przez ww. zainteresowanych.

Mając na względzie art. 28 ust 4 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Fakt przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Suchy Młyn PLH240016 podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyрекcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także poinformowanie właściwych terenowo jednostek samorządowych, jednostek administracji Lasów Państwowych, Regionalnego, Zarządu Gospodarki Wodnej, organizacji pozarządowych oraz pozostałych zidentyfikowanych zainteresowanych.

Po raz pierwszy do publicznej wiadomości, poprzez obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 6 lipca 2012r. podano informację o sporządzeniu projektu przedmiotowego zarządzenia. W obwieszczeniu poinformowano o możliwości i sposobie zgłaszania uwag, podając, że winny być one wnoszone do Regionalnej Dyрекcji Ochrony Środowiska w terminie od 9 lipca 2012r. do 30 lipca 2012r.

Obwieszczenie to zamieszczono na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyрекcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także przekazano do właściwych miejscowo Urzędu Gminy Miasta i w Koniecpolu, Urzędu Miasta i Gminy w Szczekocinach, Urzędu Gminy Lelów.

Następnie obwieszczeniem regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 5 września 2012r. po raz drugi podano do publicznej wiadomości informację o sporządzeniu kolejnego projektu przedmiotowego zarządzenia. W obwieszczeniu poinformowano o możliwości i sposobie zgłaszania uwag, podając, że winny być one wnoszone do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w terminie od 6 września do 27 września 2012r.

Obwieszczenie to ponownie zamieszczono na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także przekazano do właściwych miejscowo Urzędu Gminy Miasta i w Koniecpolu, Urzędu Miasta i Gminy w Szczekocinach, Urzędu Gminy Lelów.

Przeprowadzenie ponownych konsultacji społecznych wynikało z konieczności uwzględnienia wyników uzgodnień pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska co do sposobu redagowania zapisów planów zadań ochronnych w kontekście wymogów wynikających z systemu wsparcia rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w tym zasad wzajemnej zgodności.

Zmiany nastąpiły w zapisach w załączniku 5 do zarządzenia i dotyczyły zadań obligatoryjnych i fakultatywnych, które wynikały z ww. uzgodnień, a także określenia podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochrony czynnej oraz dotyczących monitoringu. Ponadto wzięto pod uwagę sugestie w tym temacie zasygnalizowane przez Śląski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W wyznaczonym terminie drugich konsultacji społecznych wpłynęły uwagi i wnioski zgłoszone przez Górnośląskie Towarzystwo Przyrodnicze im. A. Czudka dotyczące poszczególnych załączników zarządzenia. Uwagi dotyczyły sposobu identyfikacji zagrożeń, określania celów działań ochronnych oraz samych działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych i języczki syberyjskiej; braku oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, zgodnie z rozporządzeniem z 17 lutego 2010r, w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000; ujęcia w planowaniu (zapisach) miejsca próby reintrodukcji języczki syberyjskiej przeprowadzonej przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska; zmiany granic obszaru o pozostałe historyczne stanowiska występowania języczki syberyjskiej; zakresu przedmiotowego projektu planu zadań ochronnych w kontekście siedlisk przyrodniczych oraz gatunków wymienionych w załącznikach do dyrektywy siedliskowej wykazanych w wyniku badań wykonanych na potrzeby opracowania pt. „Waloryzacji przyrodniczej doliny rzeki Pilicy na odcinku od Szczekocin do granic województwa śląskiego, z wyłączeniem uregulowanego fragmentu w obrębie miejscowości Koniecpol” a nie ujętych w Standardowy Formularzu Danych przedmiotowego obszaru oraz w zapisach planu zadań ochronnych. Do uwag odniesiono się w piśmie z października 2012r. W odniesieniu do zarzutu odstąpienia od oceny stanu ochrony, identyfikacji zagrożeń oraz ustalenia warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony, a także monitoringu siedlisk: torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), bory i lasy bagienne oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, wyjaśniono, że sposób sformułowania zarządzenia w tym zakresie nie stanowi naruszenia przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych (Dz. U. z 2010r Nr 34, poz. 186 z późn zm.). Zwrócono uwagę, że zarówno w świetle art. 28 ust 10 lit. c ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.), jak i § 3 pkt 5 lit c ww. rozporządzenia w planie zadań ochronnych uwzględnia się zapisy dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, m.in. jeżeli ich stan zachowania nie jest możliwy do oceny. Identyfikacja braków w danych niezbędnych do ustalenia kondycji siedliska przyrodniczego lub gatunku oraz określenie zakresu i sposobu ich uzupełnienia w świetle przywołanych przepisów jest jednym z głównych celów opracowania planu zadań ochronnych. W przypadku ww. siedlisk na podstawie wyników prac

przeprowadzonych na potrzeby przygotowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn nie można było w sposób jednoznaczny, nie budzący wątpliwości ani wykluczyć ani potwierdzić występowania w obszarze siedliska torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*) oraz że siedliska leśne znajdują się w stanie ochrony uzasadniającym utrzymanie ich jako przedmiotów ochrony. Stąd wskazanie na konieczność wykonania dodatkowych, szczegółowych badań.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej nieuwzględnienia przy redagowaniu zarządzenia informacji o wprowadzeniu przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska siewek jęczyczki syberyjskiej na historycznym stanowisku wyjaśniono, że poletko (50° 40' 44,11'' N, 19° 46' 09,27'' E), na którym działania te realizowano, zostało ujęte w zarządzeniu w zasięgu obszaru (działki ewidencyjne od 1 do 9, 10/1, 10/2 od 11 do 30 obręb Szyszki) przewidzianego w planie zadań ochronnych do przeprowadzenia reintrodukcji tego gatunku. Ponadto poinformowano, iż w zarządzeniu zostały zidentyfikowane zagrożenia dla potencjalnych siedlisk gatunku. Jednocześnie zauważono, że ze sprawozdania Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska (pismo nr 228/2012 z 27 lipca 2012r) z zakresu wykorzystania zezwolenia na przeniesienie jęczyczki syberyjskiej w Suchym Młynie, wynikało że wszystkie siewki wprowadzone w granicach obszaru Natura 2000 wymarły, w wyniku zarosnięcia poletek trawami. W tej sytuacji nie było przesłanek do ograniczania obszaru poszukiwania poligonów najbardziej dogodnych do prowadzenia zaplanowanych działań do poletek, na których introdukcja przeprowadzona przez CDPGS zakończyła się niepowodzeniem.

W kwestii sposobu oznaczenia stanowisk, na których podjęte zostaną próby reintrodukcji jęczyczki syberyjskiej a co za tym idzie prowadzenie działań z zakresu monitoringu, wyjaśniono, że metoda zaproponowana w zarządzeniu, przy użyciu sprzętu będącego w dyspozycji RDOŚ w Katowicach, w pełni pozwala na zobrazowanie uzyskanych danych.

Odnosząc się do sugestii przeprowadzenia badań ekologicznych nad zdolnością odnowieniową populacji (produkcja owoców, zdolność i energia kiełkowania nasion, glebowy bank nasion itp.) zauważono, że plan zadań ochronnych winien określać najpilniejsze działania skierowane bezpośrednio na usunięcie lub minimalizację zidentyfikowanych zagrożeń dla utrzymania gatunku lub siedlisk w obszarze. Wyniki całego procesu opracowania planu zadań ochronnych wykazały, że obecny stan wiedzy jest wystarczający do określenia rodzaju i zakresu zabiegów niezbędnych do podjęcia takiej próby. Podkreślono, że zapisy planu zadań ochronnych nie ograniczają możliwości prowadzenia różnorodnych badań nad ww. gatunkiem, zwłaszcza, że istniejące stanowisko jęczyczki syberyjskiej znajduje się poza granicami obszaru. RDOŚ w Katowicach będzie, w ramach swoich kompetencji wspierał instytucje naukowe, które takie badania podejmą.

Wyjaśniono, że zmiana granic polegająca na włączeniu jedyne istniejącego stanowiska jęczyczki syberyjskiej, została ujęta w projekcie zarządzenia jako działanie ochronne. Realizacja wypracowanych w toku procesu przygotowania planu zadań ochronnych kierunków działań, które będą stanowiły próbę poprawy stanu ochrony ww. gatunku, nie wymaga włączenia do ostoi Suchy Młyn stanowisk historycznych znajdujących się poza Siecią Natura 2000. Określając zakres weryfikacji granic pod uwagę wzięto również fakt, iż na leśnych stanowiskach jęczyczka syberyjska po raz ostatni notowana była 30 lat temu. Ponadto podkreślono, że nie jest możliwe włączenie do obszaru Natura 2000 Suchy Młyn wszystkich historycznych stanowisk jęczyczki syberyjskiej. Jedno z nich znajduje się bowiem w innym obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260031. Wyjaśniono, iż w toku prac nad planem zadań ochronnych nie analizuje się także zasadności łączenia obszarów Natura 2000. Kwestia zasięgu poszczególnych ostoi była rozważana na etapie ich wyznaczania przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Zaznaczono jednocześnie, że zapisy dotyczące zadań obligatoryjnych i fakultatywnych odnośnie do jęczyczki syberyjskiej zostały

sformułowane w oparciu o uzgodnienia pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska co do sposobu redagowania zapisów planów zadań ochronnych w kontekście wymogów wynikających z systemu wsparcia rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w tym zasad wzajemnej zgodności. Wyjaśniono różnicę pomiędzy działaniami obligatoryjnymi a fakultatywnymi. W kwestii zakresu przedmiotowego projektu planu zadań ochronnych wyjaśniono, że w toku prac nad tym dokumentem, mając na względzie wyniki Seminarium Biogeograficznego, nie uzyskano danych wskazujących na występowanie w ww. ostoi siedlisk przyrodniczych bądź populacji gatunków roślin lub zwierząt, nieuwjętych w Standardowym Formularzu Danych, których stan ochrony uzasadniałby ich traktowanie jako przedmioty ochrony. Obecność ich nie jest równoznaczna ze znaczącym występowaniem w obszarze.

Wniesione wnioski i uwagi nie miały zatem wpływu na zapisy zarządzenia.

Śląski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zasygnalizował konieczność korekty terminu rozpoczęcia pierwszego pokosu siedliska niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) w ramach działań fakultatywnych (działanie nr 1, załącznik nr 5 do zarządzenia). Mając na względzie zasady ochrony siedliska oraz umożliwienie rolnikom skorzystania w pełni z systemu wsparcia rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej terminy zabiegów ochronnych dla ww. siedliska zostały dostosowane do przedziału czasowego ustalonego w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2009r. Nr 33 poz. 262 z późn. zm.) dla pakietu 5, wariantu 5.7 półnaturalne łąki świeże.

W związku z art. 59 ust 2 ustawy z 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz.206) przedmiotowy plan zadań ochronnych, jako akt prawa miejscowego został uzgodniony przez Wojewodę Śląskiego pismem z 23 listopada 2012r. Nr IFVI.710.37.2012.

Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Akt normatywny wpłynie korzystnie na rynek pracy, gdyż zwiększy się zapotrzebowanie na usługi porośrodowiskowe związane z utrzymaniem obszaru ochrony.

Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Akt normatywny nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Akt normatywny pozwala na stworzenie podstaw do zastosowania mechanizmów wsparcia rolnictwa w regionie (system dopłat rolnych).